

חַת־ת לַשַּׁבָּת קוֹדֶשׁ פְּרֻשָּׁת וָאֵרָא שַׁבָּת מְבֻרָכִים שְׁבִיט כ"ה טֵבֵת, ה'תשפ"ה

מְקַדֵּשׁ לְמַעַן בְּטַחֲוֹן יוֹשְׁבֵי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל
"אֶרֶץ אֲשֶׁר תִּמְיֵד עֵינֶי ה' אֶלְקֶיךָ בָּהּ"

מעוניינים להקדיש לזכות יקירכם? צרו קשר kidschitas.he@gmail.com

חֲמִשׁ / שְׁבִיעִי עִם רִש"י

ה' הוריד בְּרֵד לְהַחֲרִיב כְּמַעַט כָּל דָּבָר שֶׁהָיָה בַּחוּץ. פְּרָעָה אָמַר שֶׁהַיְּהוּדִים יִכּוּלִים לָלֶכֶת אֲבָל שָׁנָה אֶת דַּעְתּוֹ כְּשֶׁהִבְרֵד פֶּסֶק.

מִכַּת בְּרֵד - הַמִּשָּׁף:

מֹשֶׁה אָמַר לַפְּרָעָה: בְּזִמְנֵי הַזֶּה מָחָר, ה' יַעֲשֶׂה אֶת הַבְּרֵד מְאֹד חֲזָק, כְּמוֹ שֶׁלֹּא רָאִיתָ אֶף פַּעַם קוֹדֶם. הַכֵּנֶס אֶת כָּל הַדְּבָרִים שֶׁלְךָ פְּנִימָה, בְּגִלְל שֶׁכָּל מֶה שֶׁבַּחוּץ, יִהְיֶה! חֶלֶק מִהַמְצָרִים הַכֵּנִסוּ אֶת הַבְּהֵמוֹת שֶׁלָּהֶם פְּנִימָה, אֲבָל לֹא כוֹלָם.

מֹשֶׁה הָרִים אֶת מִטְהוֹג, ה' הִשְׁמִיעַ רַעַם וְהַחֲלִל לָרֶדֶת בְּרֵד - כַּדּוּרִים גְּדוֹלִים שֶׁל קָרַח, וְגַם אִשׁוּ! הַבְּרֵד שֶׁבַר כָּל מֶה שֶׁהָיָה בַּחוּץ, מִרְבִּית הַצִּמְחִים, כָּל הַעֲצִים וְכָל חַיָּה אוֹ אָדָם שֶׁהָיוּ בַּחוּץ. אֲבָל בְּאֶרֶץ גִּשְׁן לֹא יֵרֵד בְּרֵד, כִּיּוֹן שֶׁשָּׁם גָּרוּ הַיְּהוּדִים.

פְּרָעָה קָרָא לְמֹשֶׁה וּלְאַהֲרֹן וּבִפְעַם הַזֶּה הוֹדָה בַּפְּנִיָּהם כִּי הוּא אֶכֶן לֹא מִתְנַהֵג כְּרָאוּי " ה' הוּא הַצֹּדִיק וְאֲנִי הָרָשָׁע!" הוּא בִקֵּשׁ מֵהֶם לְהִתְפַּלֵּל שֶׁהַבְּרֵד יִפְסִיק וְאָמַר שֶׁהוּא יִרְשָׁה לַיְּהוּדִים לְצֵאת מִמִּצְרַיִם!

מֹשֶׁה יָצָא מִחוּץ לַעִיר (כִּי הָעִיר הָיְתָה מְלֵאָה בַּעֲבוּדָה זָרָה) וְהִתְפַּלֵּל שֶׁהַבְּרֵד יִפְסִיק. לְמִרּוֹת שֶׁהוּא יָדַע שֶׁעֲדִין פְּרָעָה לֹא בָּאֵמֶת חָשַׁשׁ מֶה.

ה' עָצַר אֶת הַבְּרֵד מִלְּפוֹל לְמִרּוֹת שֶׁחֲלָקִים מִמֶּנּוּ הָיוּ עֲדִין בְּאוֹרִי! אֲבָל מִיָּד כְּשֶׁפְּרָעָה רָאָה שֶׁהַגִּשְׁשׁ, הַבְּרֵד וְהָרַעֲמִים פֶּסֶקוּ, הוּא הִתְעַקֵּשׁ שׁוּב וְלֹא הִרְשָׁה לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְצֵאתוֹ!

תַּהֲלִים / יוֹם כ"ה לַחֲדָשׁ פָּרֶק קי"ט, מַחֲצִית רִאשׁוֹנָה.

הַיּוֹם אוֹמְרִים אֶת הַמַּחֲצִית הָרִאשׁוֹנָה שֶׁל הַפָּרֶק הָאֶלֶף בְּיוֹתֵר בְּתַהֲלִים! יֵשׁ בּוֹ 176 פְּסוּקִים, שְׁמוֹנֶה

מרבית הפסוקים בפרק הזה מדברים על המיחדות של התורה ועד כמה אנחנו אוהבים אותה.

הנה לדגמה אחד הפסוקים: **"אז לא אבוש, בהביטי אל כל מצותיך"** – והבונה היא – אני לא אתביש בגלל שאני מתבונן בכל המצוות שלך.

הרמב"ם משתמש בפסוק הזה בהתחלה של חבורו "היז החזקה".

כאשר לומדים חמש, רואים הרבה מצוות שה' נתן לבני ישראל. אולם למרות שיוצעים שהן מצוות אין את כל הפרטים והדקדוקים איך נכון לקיים אותן. יתכן שיהודי יחוש בושה על כך שהוא לא יודע באמת את המצוות. לכן הרמב"ם כותב את הפסוק הזה בתחלת חבורו. כאשר לומדים את הלכות המצוות, כמו שעושים ברמב"ם לא מתבישים כיון שיוצעים כיצד לקיים כל פרט מהמצוה.

(ראה יין מלכות, הדפסה חדשה, סימן ב')

תניא / פרק ט"ז (כ"ה טבת שנה פשוטה)

אחרי שהכרנו את הצדיק ואת הרשע, האדמו"ר הזקן מלמד אותנו מהו בינוני! בפרק האחרון למדנו שלא מספיק להיות בינוני, צריך להיות "עובד", צריכים ללכת את ה"קילומטר הנוסף" ולעשות יותר מכפי הרגילות שלנו!

היום, האדמו"ר הזקן מלמד שני דברים שהבינוני צריך לזכור תמיד:

1. הדבר הראשון הוא, שזו העבודה שלו לודא שהיצר הטוב נשאר השולט. (מורה צריך לזכור שחלק גדול מאד של עבודתו, הוא לודא שהוא שולט במה שקורה בפתה והתלמידים לא עושים מה שעולה בדעתם!)

הבינוני (וזה מה שכלנו מנסים להיות) צריך להשאר האחראי ולא לתת ליצר הרע לחולל בעיות.

2. כפי שלמדנו קודם, שהדרך להשאר השולט היא שתהיה לאדם אהבת ה' ויראת שמים כדי שהנשמה שלנו תהיה חזקה ותמיד תנצח.

איך אנחנו יכולים לאהב את ה'? על ידי מחשבה עד כמה ה' מיחד!

האדמו"ר הזקן היום אומר שזה לא אפשרי לכל אדם ואדם להרגיש עד כמה הוא אוהב את ה'. אתם יודעים כיצד אתם מרגישים כשאתם אוהבים מישהו, כמו שאתם אוהבים את אבא או אמא או התינוק שלכם.

אז מה יעשה הבינוני אם הוא לא מצליח להרגיש כזו אהבה לה'?

כל אחד יכול לחשב כיצד ה' ברא כל דבר בכל העולם כל! כלנו יכולים לחשב על כך שה' נתן לנו מצוות מיחדות לקיים, כדי לקרב אותנו אליו, בגלל שה' אוהב אותנו! ואפילו שהאדם עלול שלא להרגיש את זה, זה עדין סוג של אהבת ה'! זה מעורר אותנו לקיים את מצוות ה' בדיוק כמו הסוג השני של אהבת ה' שאדם יכול להרגיש בלב! זה נקרא תבונה- סוג של אהבה שחושבים על ה' ולא מרגישים.

איך אנחנו יכולים ללמד לחבב ילד מהפתה שלנו? אנחנו יכולים לחשב על דברים מיחדים שהוא עושה, ועד כמה נחמד ויפה הוא מדבר, ואיזה כף זה לשחק אתו במהלך ההפסקה. אנחנו יכולים להסתכל על עבודות האמנות שלו ולהתפעל איזה יצירתי הוא. כשאנחנו חושבים על כל הדברים האלה, אנחנו יכולים להתחיל לראות שהוא באמת ילד מיחד! אנחנו נרצה להיות נחמדים אליו ולהיות חברים שלו. יתכן ולא נאהב אותו כמו שאת אחינו התינוק, אבל גם זה סוג של אהבה.

כשאנחנו מקימים מצוות בגלל שחשבנו על כך שאנחנו רוצים להיות קרובים לה' זה נחשב כאלו קימנו את המצוות מאהבה!

וְזֶה הַדָּבָר הַשֵּׁנִי שֶׁהֵבִינוּ צָרִיךְ לִזְכֹּר תָּמִיד - שֶׁלֹּא חִיבִים לְהִרְגִישׁ אֶת זֶה, רַק צָרִיךְ לְהִתְעוֹרֵר מִהַמְחָשָׁה עַל ה' וְלֵקֵים אֶת מַה שֶׁה' רוֹצֵה מֵאֲתָנוּ!

(בַּמַּחְצִית הַשֵּׁנִיָּה שֶׁל סֵפֶר הַתְּנִיָּא, אֲנַחְנוּ נִלְמַד עַל דְּבָרִים רַבִּים שֶׁאֲנַחְנוּ יְכוּלִים לַחֲשֹׁב וּלְהִתְבּוֹנֵן בָּהֶם כְּדִי לְהִגִּיעַ לְאַהֲבַת ה', כָּאֵן לְמַדְנוּ שֶׁאֲפִילוֹ אִם אֲנַחְנוּ לֹא מְרַגְּשִׁים אֶהְבָּה לֵה, אֲנַחְנוּ עֲדִין יְכוּלִים לְהִתְעוֹרֵר כְּדִי לֵקֵים אֶת מַה שֶׁה' רוֹצֵה! וְזֶה גַם כֵּן טוֹב לְבִינוּנִי)

הַיּוֹם יוֹם / כ"ה טֵבֵת

הַרְבֵּי הַרֶש"ב אָמַר בְּשִׁיחָה שֶׁיִּצְיֵאת מִצָּרִים מְשַׁמְעוּתָהּ לְצֵאת לְחוּפְשִׁי מִכָּל הַדְּבָרִים שֶׁמִּנְסִים לְעַצֵּר אוֹתָנוּ אוֹ לְהֵאֵט אוֹתָנוּ. חֲסִידוֹת עוֹזֶרֶת לָנוּ לֹא לְעַצֵּר עַל יְדֵי דְבָרֵי הָעוֹלָם שֶׁמִּנְסִים לְעַצֵּר אוֹתָנוּ מִלַּעֲשׂוֹת דְּבָרִים רוֹחֲנִיִּים.

אָבֵל יֵשְׁנוּ הַבְּדֵל בֵּין הַגְּאוּלָּה מִמִּצְרִים לְבֵין הַגְּאוּלָּה שֶׁל הַחֲסִידוֹת: כְּשִׁיִּצְאָנוּ מִמִּצְרִים, קִדְּם כָּל ה' שֶׁבֵר אֶת מִצְרִים עִם הַמַּכּוֹת וְאִז עֲזַבְנוּ.

אָבֵל הַגְּאוּלָּה עַל יְדֵי חֲסִידוֹת, הִיא לֹא לְשִׁבֵּר אֶת הָעוֹלָם! אֲלֹא לְוֹדֵא שְׂאִין שׁוּם דְּבָר בְּעוֹלָם שֶׁעוֹצֵר אוֹתָנוּ מִלַּחֲיוֹת כְּפִי שְׂיִהוּדֵי צָרִיךְ. לֹא נוֹתְנִים מַכּוֹת לְעוֹלָם אוֹ עוֹזְבִים אוֹתוֹ אֲלֹא מִנְסִים לְמַצּוֹא אֶת הַטוֹב בְּעוֹלָם, לְהִבִּין שֶׁה' רוֹצֵה זֹאת וְשֶׁאֲפָשֵׁר לֵקֵים לֵקֵים אֶת הַמִּצְוֹת.

לַחֲיוֹת בְּעוֹלָם וּלְהַעֲרִיךְ אוֹתוֹ, וְעֲדִין לְוֹדֵא שֶׁהוּא לֹא מוֹנֵעַ מֵאֲתָנוּ לְעַבֵּד אֶת ה' בַּדֶּרֶךְ הַטּוֹבָה בְּיִתְרָה הָאֲפָשֵׁרִית, זֶה בְּעֵצָם סוּג שֶׁל יִצְיֵאת מִצָּרִים שֶׁהִיא מֵהוּת הַחֲסִידוֹת.

סֵפֶר הַמִּצְוֹת / מִצְוֹת עֲשֵׂה רמ"ו

בְּסֵפֶר הַמִּצְוֹת הַיּוֹם, לּוֹמְדִים אֶת אוֹתָהּ מִצְוָה שׁוּב - **מִצְוֹת עֲשֵׂה רמ"ו** - בֵּית דִּין צָרִיךְ לְשַׁפּוֹט בְּדִינֵי כְּסָפִים, עַל פִּי דִינֵי הַתּוֹרָה.

רַמְבַּ"ם / הַלְכוֹת טוֹעֵן וְנִטְעָן (פָּרָקִים ד' ה' ו')

בְּרַמְבַּ"ם הַיּוֹם, לּוֹמְדִים עוֹד הַלְכוֹת כִּיצַד בֵּית דִּין צָרִיךְ לְפַסֵּק כְּשֶׁאֲנָשִׁים מַגִּיעִים וַיֵּשׁ בֵּינֵיהֶם וְכוּחַ עַל כֶּסֶף.

פָּרָק ד' - בֵּית הַדִּין יְכוּל לַכְּפוֹת עַל אָדָם לְהַשְׁבֵּעַ רַק אִם יוֹדְעִים בְּמִדְיָק מֵהוּ הַסְּכּוּם עָלָיו הֵם חֲלוּקִים בֵּינֵיהֶם. לָכֵן אִם אָדָם אוֹמֵר "אֶתָּה חֵיב לִי שְׁקִית שֶׁל סִכְרִיּוֹת" וְהָאָדָם הַשֵּׁנִי אוֹמֵר "רַק נָתַתְּ לִי עֶשֶׂר סִכְרִיּוֹת" הָרִי שְׂאֵז לֹא נִשְׁבָּעִים שְׁבוּעָה, הָיִיתָ וְלֹא יוֹדְעִים כַּמָּה סִכְרִיּוֹת הֵן שְׁקִית מְלֵאָה.

אוּלָּם אִם אָדָם אֶחָד אוֹמֵר "אֶתָּה חֵיב לִי שְׁקִית סִכְרִיּוֹת מְלֵאָה עַד הַסּוּף" וְהָאָדָם הַשֵּׁנִי אוֹמֵר "זֶה הָיָה מְלֵא רַק עַד לְסִימָן כְּאֲשֶׁר נָתַתְּ לִי אֶת הַשְּׁקִית", הָרִי שֶׁהַשֵּׁנִי חֵיב בְּשְׁבוּעָה.

פָּרָק ה' - מְלַמֵּד מִתִּי אֵין צָרִיךְ לְהַשְׁבֵּעַ עַל פִּי תוֹרָה, אוּלָּם חֲכָמִים אוֹמְרִים שֶׁיֵּשׁ לְהַשְׁבֵּעַ שְׁבוּעָה מִסּוּג אַחֵר הַנִּקְרָאת "שְׁבוּעַת הַסֵּת". עַל פִּי תוֹרָה לֹא נִשְׁבָּעִים שְׁבוּעָה עַל אֲדָמָה: לְמַשֵּׁל שָׂדֶה, עֲבָדִים, שְׁטָרֵי חוֹבוֹת אוֹ הַקָּדָשׁ. לָכֵן אִם אָדָם אוֹמֵר "מִכְרַתְּ לִי שְׁתֵּי שָׂדוֹת" וְהָאָדָם הַשֵּׁנִי אוֹמֵר "מִכְרַתִּי לָךְ רַק שָׂדֶה אַחַת" עָלָיו לְהַשְׁבֵּעַ שְׁבוּעַת הַסֵּת.

פָּרָק ו' - בְּפָרָק הַזֶּה הַרְמַבַּ"ם מְדַבֵּר עַל כִּיצַד בֵּית הַדִּין בּוֹדֵק שֶׁאָדָם דּוֹבֵר אֶמֶת בְּפָנֵי בֵּית הַדִּין. חֵלֶק מִהַלְכוֹת מְלַמְּדוֹת עַל מַה קּוֹרָה אִם נִרְאָה שֶׁאָדָם מְשַׁקֵּר.

אִם הָאָדָם מְשַׁקֵּר, בֵּית הַדִּין לֹא יְכוּל לְקַבֵּל אֶת הַשְּׁבוּעָה שְׁלוֹ וְשֶׁלֹּא יִשְׁלַם. הוּא צָרִיךְ לְשַׁלֵּם בְּכָל מִקְרָה.

אדם נחשב שקרן בעיני בית הדין, אם הוא אומר דבר שקר לפניהם, ואדם אחר הביא שני אנשים – עדים, שראו שמה שקרה, היה הפוך.

דרכי החסידות / פרשת השבוע

בפרשה השבוע, ה' שלח את משה ואהרן לפרעה כדי למלא תפקיד מיוחד: לומר לפרעה לשלח את עם ישראל ממצרים. כדי להוכיח לו שה' שלח אותם היה להם סימן להראות לו.

משה היה צריך לקחת את המטה ולהשליך אותו על הרצפה, וכך יהפוך לנחש. כאשר ירים אותו חזרה, הנחש יהפוך שוב למטה.

מדוע היה עליהם להראות דוקא את הסימן הזה ולא סימן אחר? האדמו"ר הזקן ב'תורה אור' מסביר מהו המסר שה' רצה להעביר לפרעה: פרעה והמצרים חשבו שהם יכולים לעשות ככל העולה על רוחם. הם לא האמינו בה' וחשבו שהם יכולים להתאכזר לבני ישראל ולא צריכים לשמוע בקול משה ואהרן. משה הראה לפרעה שהחיות של ה' היא כמו מטה – קו ישר ארוך. החיות מגיעה לעולם ומסתתרת אפילו בצורה של נחש. החיות נכנסת גם לאנשים שהם כמו נחש ונותנת להם חיות.

בעת זה הזמן שקלפת העולם תבין מהיכן היא יונקת את חיותה ונשארת בחיים.

משה הראה להם שהמטה נהפך לנחש ואחר כך כיצד הנחש נהפך שוב למטה, והראה בכך שהחיות של ה' שהסתתרה יכולה לצאת מהקלפה ולשוב אל ה'.

זה בעצם מה שקרה לבני ישראל כאשר הם יצאו ממצרים, הם הביאו את הקדושה של מצרים אתם, ולא נותר כלום מהקלפה.

תפלה / השיבה שופטינו

מקדש לעלוי נשמת סבתנו האהובה נחמה ציפה בת ר' שמעיה ע"ה גודמן

הברכה האחת עשרה בתפלת שמונה עשרה היא "השיבה שופטינו". בברכה זו מבקשים מה' להשיב את השופטים – הסנהדרין, כפי שהיו קודם.

כאשר הסנהדרין התאספו, הם היו מחליטים על כל מצוה מה לקיים ואין. כלם יכלו להבין בברור מה ה' רוצה שיעשו, וכלם יכלו לקיים את כל המצוות כראוי.

אנו מבקשים מה' להשיב את הסנהדרין בביאת המשיח. הרבי אומר שאפשר לטעם מעין זאת על ידי קיום הוראות הרביים.

הרביים, הראו לנו כיצד לקיים את המצוות וכיצד כל פרט הנו חלק מעבודת ה'. הם במיוחד למדו שמשוח במעט מגיע ויש להתכונן לבואו.